

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedej in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 263.

V Ljubljani, v petek 16. novembra 1894.

Letnik XXII.

„Narod“ z betom nad državnimi poslanci.

Naši narodni naprednjaki najbrže menijo, da bodo slovenski državni poslanci imeli tem več ugleda v krogih poslancev in pri vladi, čim bolj bo slovensko časopisje jih napadalo in grdilo. Nedavno smo morali v tem oziru zavračati pisarjenje „Agrarier Tagblatt“, danes moramo to storiti nasproti „Slov. Narodu“. Ta list, čegar dunajski poročevalec je nedavno v svojih telegramih celó nasproti poročilom „Vaterlanda“ vzdrževal trditve, da so se v konservativnem klubu slovenski koaliranci zlasti poslanec Povše z vso odločnostjo trudili, da naj je vlada Slovanom v Istri pravična gledé napisov, ter da je bil zaradi tega Hohenwart pri justičnem ministru Sbhönbornu, ki mu je zagotovil, da se njegova naredba gledé dvojezičnih napisov polagoma izvrši, ta list na vse to pozabi, sam sebe po obrazu bije, ter včeraj vpije mej svet, da slovenski poslanci v koaliciji niso ničesar storili, da se sedaj kažejo v svoji nagoti ter da bi bili lahko vse dosegli, kar bi bili hoteli.

„Südsteirische Post“ daje to pot „Narodu“ priliko, da blati delovanje državnozbornih poslancev v konservativnem klubu. Imenovani list namreč piše mej drugim, da je sklenil Hohenwartov klub soglasno podpirati zadevo Slovencev gledé celjske gimnazije in gledé napisov v Istri, da pa imajo v klubu bivajoči slovenski poslanci v prvi vrsti skrbeti za ugodno rešitev celjskega vprašanja, in da je istrsko vprašanje bolj stvar slovenskih secesionistov.

Mi ne vemo, koliko je na teh besedah resnice, a to nam je znano in to je naposled tudi vse slovensko časopisje priznalo, da so slovenski poslanci v koaliciji in izven nje storili vse, kar je bilo storiti mogoče. Da niso več ali vsega dosegli, tega niso krivi poslanci v koaliciji, tega so po našem mnenju krivi oni poslanci, ki so izstopili iz Hohenwartovega kluba, mej katerimi sta tudi istrska poslanca. Ako

bi bila slovenska delegacija jedina nastopila, gotovo bi bila več dosegla v istrski zadevi in bi lažje izvedla tudi stvar gledé celjske slovenske gimnazije. Ako se ta zadeva ne bo ugodno rešila, kriv bo veliko ta razpor mej slovensko delegacijo in pa vedni napadi slovenskih naprednjaških listov na slovenske državne poslance v Hohenwartovem klubu.

Sedaj „Narod“ že celó smeši celjsko slovensko gimnazijo, katere še ni in za katero treba napeti vseh združenih slovenskih sil, da se srečno uvede v življenje; piše namreč: „Celjska gimnazija, na kateri se bode samo veronauk, latinščina in matematika poučevala slovenski. Tukaj se nam vriva nekaj, kar pa je videti smešno. Na ti gimnaziji se bodejo menda le zato samo trije predmeti poučevali slovenski, ker niso vsi trije štajerski poslanci v koaliciji. Najbrže bi prišlo še par slovenskih predmetov zraven, da je tudi dr. Gregorec v koaliciji. Toda to morda nima stvarne podlage, popolnoma brez temelja pa ta misel morda vendar ni, ker koaliranci se le proporecionalno za slovenske stvari potegujejo.“

Tako se smešijo napori slovenskih poslancev za slovensko gimnazijo v Celju. Tako se persiflira že naprej slovenski šolski zavod! Po takem pisarjenju se ne bomo čudili, ako nasprotniki naši pridejo do sklepa, da nam Slovincem ni resno z našimi zahtevami ter da nam tudi tega ne dovolijo. Seveda tisti listi, ki sedaj smešijo napore poslancev, bodo potem prvi kričali mej svet: Glejte jih licemerce, govorili so, a nič dosegli!

Jako nespametno je tudi, pri vsaki priliki kazati na to, da štajerski državni poslanci niso vsi v jednom klubu, v zlasti bi menili, da ima „Narod“ v tem pogledu najmanj vzroka omenjati g. dr. Gregorec-a, ki je gotovo v zadnjem času skušal, da hočejo narodni naprednjaki njegovo poštenje in njegovo odločnost uporabljati za svoje strankarske namene. Prepričani smo, da je dr. Gregorec-u ravno tako resno celjsko vprašanje, kakor njegovima štajerskima tovarišema v državnem zboru, in da se bo

odločno ustavil zlorabljenju svojega imena, ki bi utegnil škodovati naporom za celjsko gimnazijo.

Zapicali smo te besede v prepričanju, da neprestano blatenje slovenskih poslancev v Hohenwartovem klubu škoduje skupnemu ugledu slovenske delegacije ter da je neosnovano in krivično. Povejmo vselej dostojno, kar spoznamo, da je potrebno. Uvažujmo sedanji položaj, ki je le prehodni, pustimo poslancem v koaliciji in izven nje svobodno pot, in toliko poštene bodimo, da zaupnikov slovenskega naroda v državnem zboru, ne smešimo pred svetom kot šarlatane, ker s tem pada senca le na narod sam in na one, ki ga s tem obrekujejo in grde v javnosti. Najmanj pa je dopuščati, da bi „Narod“ sedanje razmere v slovenski državnozborni delegaciji zlorabljal v svoje strankarske namene. Po našem mnenju je ta napad na štajerske poslance smatrati kot odgovor na njih izjavo, da se ne udeležijo shoda zaupnikov narodno-napredne stranke v Ljubljani.

Naši socijalni demokrati.

Iz Zagreba, 14. novembra.

Tudi k nam na Hrvaško so se počasi prikrale socijalnodemokratske tendence, ki gredo za tem, da se sedanji državni in društveni odnošaji spremené tudi s prevratom, če ni drugače mogoče. Vendar se pa te socijalistične ideje niso mogle razširiti v onem obsegu, kakor se je to moglo zgoditi v gosto naseljenih zemljah z razvito industrijo, kajti vsega tega pri nas še ni in le o glavnem mestu Zagrebu bi se moglo reči, da šteje nekaj tovarniških delavcev. Po teh delavcih, ki so večjidel tuji, zatrosilo se je pri nas delavsko vprašanje tudi mej domače obrtnike, katerih socijalni položaj seveda ni najugodnejši, ali zopet ne tako slab, kakor v mnogih naprednih zemljah. Pri nas delavec razmeroma še precej dobro živi, kajti še vedno je premalo delavskih sil, zatorej se tudi dobro plačujejo. Vkljub temu so se pa vendar začeli naši delavci organizovati ter probujeni po tuj-

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

LXXI.

Pogovori, o katerih dopovedujem, deloma z Orobonijem, deloma s Schillerjem, vzeli so mi le majhen del dolgih vsakdanjih 24 ur in ni bilo malokrat, da mi ni bilo mogoče govoriti s prvim.

Kaj sem počel v takej samoti?

Čuj vse moje življenje v onih dneh: Vstajal sem, ko se je zdanilo, vstopil se na kraj postelje, oklenil se mrež pri oknu ter molil. Oroboni je bil vže pri oknu ter ni nikdar poznél. Pozdravila sva se, vsak je nadaljeval potem svoje misli na Boga sam pri sebi. Kakor sta bili najini luknji grozni, tako lep je bil najin razgled. Nebo, ravan, stvari, ki so gibale se v daljavi, glasovi kmečkih deklet, njihov smeh, njihovo petje naju je razveseljevalo, povzročevalo, da sva se raje mislila na pričujočnost Onega, ki je tako veličasten v svojej dobrotljivosti, kojega pomoči tako krvavo potrebujemo.

Prisla je straža pregledovat. Pregledala je sobo, je li vse v redu, preiskala mojo verigo, člen za členom, da se je preverila, da se ni zlomila slučajno ali pa vsled zlobe, ali prav za prav (ker verigo zlomiti bilo je nemogoče) pregledovala jo je, ker je bilo zapovedano. Ako je imel isti dan priti zdravnik, vprašal me je Schiller, ako hočem govoriti z njim in je zaznamoval, kar sem mu povedal.

Ko so obhodili vse ječe, povrnili se je Schiller, spremljaje Kundo, ki je moral snaziti vse sobe.

Po kratkem presledku prinesli so nam za juterk. To je bilo malo rudečkaste juhe, v njej pa trije koščeki skorje kruhove; snedel sem kruh juhe pa ne izpil.

Potem sem se učil. Maroncelli bil je z Laškega prinesel mnogo knjig, prinesli so jih bili vsi najini drugovi, nekateri manj, nekateri več. Vse skupaj bile so lepa knjižnica. Upali pa smo, da jo bomo še pomnožili s svojim denarjem. Odgovora cesarjevega na našo prošnjo še ni bilo, v kojey smo ga prosili dovoljenja, da bi smeli brati svoje knjige in omisliti si novih, a mej tem nam je bil brnski guverner »začasno« dovolil, da smo imeli vsak dve knjigi pri sebi, da smo jih

smeli premeniti, kadar smo hoteli. Proti devetim prišel je oskrbnik in ako je kedo zdravnika bil zahteval, prišel je tudi ta z njim.

Drugi čas za učenje imel sem od tedaj do najstih, to je do kosila.

Do solnčnega zahoda me ni obiskal nihče več in zopet sem se učil. Potem sta prišla Schiller in Kunda ter mi prinesla sveže vode, malo pozneje oskrbnik s nekolikimi stražniki radi večernega pregledovanja vseh sob in mojega železja.

Eno uro po dnevi, sedaj pred, sedaj po kosilu, kakor se je zdelo stražnikoma, bil je sprehod.

Po omenjenem večernem pregledovanju sva se pogovarjala s Orobonijem in ti razgovori bili so navadno kaj dolgi. Izvanredni bili so zjutraj in po kosilu, a večinoma zelo kratki.

Včasih bile so straže toli prijazne, da so rekly: »Malo bolj tiho, gospoda, sicer smo kaznovani mi.«

Drugokrat delale so se, kakor bi ne slišale, da govoriva, ko pa so zagledale stražmeštra, prosili so naju, naj molčiva, dokler ne odide, ko pa je odšel, rekly so: »Gospoda, sedaj pa le, pa bolj tiho, ko morete.«

Včasih bili so ti vojaki tako predrzni, da so

5 4 6 M M

cih začeli celo izdajati svoj časopis, ki poučuje mlado in staro o zadači socijalne demokracije. Da bode čim več privrženecv teh novih idej, zmamili so s svojimi spisi tudi kmečko ljudstvo v svoj tabor, češ, le po socijalni demokraciji zasije tudi kmetu lepša zarija, o kateri sedaj še sanjati ne morejo. Vsako leto sklicujejo odborniki delavskih društev, katerih so nekoliko osnovali v samem Zagrebu, delavce, mestne in kmečke, kjer se zbrani množici tolmači važna naloga, katero imajo delavci rešiti pri bodočem preustroju državnih razmer. Iz vseh teh skupščin se pa dobro vidi, da naši delavci niso organizovani in da imajo kaj krive pojme o mnogih socijalnih zadevah, ki se dadó rešiti le na podlagi krščanske vere. Tukaj pogrešamo namreč verskega temelja, na katerem bi morala biti osnovana naša delavska društva, da bode ves pokret versko socijalističen ter za delavce in za ves ostali narod hrvatski koristen. Najbolje se vidi, kakšen duh veje v naših delavskih društvih, če se čita njihovo glasilo, ki kaj malo ali skoraj nič ne mara za verske zadeve delavskega stanu.

V tej zadevi bi si mogel steči kak vrl duhovnik velikih zaslug, ki bi hotel prevzeti na-se težavno nalogo, da postavi delavsko vprašanje na verski temelj. Vrli slovenski duhovniki naj mu bodo pri organizovanju katoliških delavskih društev vzor. Skrajni čas je že, da se tudi pri nas na Hrvatskem narod kmečki pa tudi delavci organizujejo na versko-socijalni podlagi, potem mu ne bodo mogli naškoditi tuji vplivi, kakor se je to do zdaj dogajalo.

V jednom pogledu se pa vendar razlikujejo naši takozvani socijalni demokrati od ostalih svojih drugov. Oni se smatrajo za Hrvate ter hočejo s celim narodom složno boriti se za svoje pravice, v prvem redu za občno volilno pravico. Tako so se izjavili na zadnjih skupščinah prošle nedelje. Opozicijski listi jih seveda radi tega pozdravljajo kot svoje sobojevnike za pravice naroda. Da naši socijalni demokrati tako ravnaajo, je čisto naravna stvar, kajti le s to devizo jim je mogoče delovati med Hrvati, posebno pa med kmečkim ljudstvom, ki noče za zdaj nič slišati o kaki internacijonalni. Splošno volilno pravo pa je zdaj seveda tudi pri nas na dnevnem redu in opozicija saborska ga zagovarja tem odločneje, ker se misli v bodočem zasedanju to pravo celo skrčiti pri mestnih volitvah, dočim je pri volitvah za deželni zbor že tako skrčeno, kakor v nobeni drugi deželi, kar se razvidi lahko iz tega, če omenimo, da ima od 2.200.000 prebivalcev pravico voliti le 29.045 duš.

Proti temu volilnemu redu, kakor tudi proti novemu meštemu, o katerem se bode razpravljalo v saboru, ugovarjali so delavci tudi na zadnjih treh skupščinah ter zahtevali, da se podeli splošna volilna pravica. Gotovo brez vspeha, kajti redko kje se bolje bojé občne volilne pravice, kakor pri nas, kajti ž njo bi izgnila umetna moč, katero drži zdaj hrvatski narod v svojej vlasti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. novembra.

Levičarji. Zjedinjena levica je izvolila novo načelstvo. Voljeni so v načelstvo dr. Bärnreither,

dr. Russ, dr. Marchet, prof. Kuenburg, dr. Elsner, dr. Menger, dr. Hallwich, baron Dumreicher in Weeber. Takaj so vsi levičarski talenti, kolikor jih ni v ministerstvu ali pa v predstevstvu zbornice poslancev. Kako bode poslovala levica s tako mnogobrojnim predstevstvom, se bode še le pokazalo. Nekateri mislijo, da bode imela manj vpliva, nego ga je, dokler je bil Plener sam vodja. Pred vsem bode težko jedinstvo vzdrževati v predstevstvu samem. Sicer pa vse to vodstvo ni tolikega pomena, ker pravi vodja ostane le še Plener. Rada ali nerada bode morala plesati, kakor jej bode finančni minister godel. V opozicijo proti Plenerju levičarji gotovo ne pojdejo.

Neue Freie Presse. Ko se ni mogla drugače oprati, je „Neue Freie Presse“ naprosila Stambulova, da jej je dal spričevalo, da je ni podkupoval. Sedaj lahko v njeno nedolžnost veruje, kdor hoče. Liberalci so seveda silno veseli, da so tako ugnali protisemite in polni so napadov na krščanske socijaliste. Očitajo jim obrekovanje. Seveda liberalci nimajo nič prav pravice komu predbacivati obrekovanje, ko vendar baš njih listi najhujše obrekujejo. Kolikokrat so že očitati avstrijskim slovanskim listom, da so podkupljeni od Rusije, dasi uimajo za to najmanjšega dokaza in pa tudi ne nobenega pravega povoda. Pri liberalnih listih pa glede na Bolgarijo je to vzbujalo sum, da so takoj premenili pisavo, ko je prišla v Sredu druga vlada na krmilo.

Rustja. General Gurko in drugi privrženci vladnega sistema pokojnega carja so očitno v skrbeh, da bi novi car ne krenil na nova pota. Gurko je močno bolehen, ali vendar pojde k pogrebu v Peterburg in to le zaradi tega, da bode novemu carju skušal dokazati, da naj se vlada po starem sistemu. Spisal je obširno spomenico, v kateri v najérnejših barvah riše položaj na Poljskem in dokazuje, da je potrebno proti Poljakom z vso strogostjo postopati. Kaj bode novi car storil, ne vemo, morda spozna, da Gurkovo vladanje ni pravo, če je položaj sedaj na Poljskem še tako neugoden, ko je on v Varšavi že lepo vrsto let generalni guverner. Dobro bi bilo, da bi ga zamenil s kom drugim, ki ima več zmožnosti za upravo. Gurko je dober general, ali zaradi tega še ni zmožen dobro voditi upravo kake pokrajine.

Socijalni demokrati. Te dni je v Berlinu imel Bebel govor, v katerem je izražal svojo nevoljo s socijaldemokratskim shodom v Frankobrodu. Noben shod še ni socijalnih demokratov tako prevaril, kakor ta. Južnonemški socijalni demokrati s svojim partikularizmom rušijo strankino disciplino in bi jo radi zapeljali na pot oportunitizma. Beblu to ne ugaja in rekel je, da je rajši vodja mali frakciji, kakor nedisciplinirani čredi. Nam je umljivo, da shod v Frankobrodu mnogim vodjam ni ugajal. Na njem se je pokazalo, da delavci zahtevajo od socijaldemokratskih poslancev pozitivno delovanje, ne pa samo zanikavanje. Za tako delo pa Bebel ni. Najbolj je pa presedalo seveda Beblu, da so se mnogi izpodtikali nad visokimi plačami, katere dobivajo socijaldemokratični vodje, časnikarji in agitatorji.

kri ni se dala pomiriti tako z lahka. Upil in rujoval je vedno hujše. Slednjič pričeli so se mu sluge smejati. To ga je spravilo zopet na kolovoz. Sramoval se je biti mej njimi in pobuhil jo je pohlevno skozi vrata ven, kjer ga je še čakal prejšnji zmaj, a bil je sedaj krotak kakor jagnje.

A glej! — Iz zmajevega trebuha kobacajo — ljudje, pravi pravcati ljudje, kosmati in nekosmati, moški in ženske. Delavci lezejo pa celo z maju pod trebuh ter ga tam drezajo, suvajo in mažejo na vse možne načine. Eden se je spravil v svoji gorostasni predznosti na zakajeni, visoko kvišku moleči nos, iz kojega je bruhal ravne poprej zmaj v svojem gnjevu črne oblake dima. Do vrhunca priklopelo je pa Horacijevu začudenje, ko mu je povedal nekdo okrog stoječih, da ni to nikak zmaj, temveč le stroj, kojega goni parna sila. Z veseljem uvidel je Horacij, da je smatral nedolžnega, krotkega luka-matijo za zmaja, kar nikakor ni.

Stoprav je Horacij razvozljal to aganko, našel je vže drugo na strehi kolodvorskega poslopja. Zapazil je namreč tam palice razcepljene zgoraj v več rogljev. Od palice do palice bila je speljana žica. Dolgo je preudarjal Horacij sam o pomenu in namenu palic. Prišel je do raznih sklepov, a nobeden ni se mu zdel umesten. Nazadnje si pomaga, kakor

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. novembra.

(Dvorni svétnik Šuklje v Ribnici.) Poroča se nam iz Ribnice: Dne 13. t. m. bila je tudi Ribnica tako srečna, da je imela v svoji sredi dvornega svétnika Šukljeja, agitujočega za Višnikarja. Imel je pogovor s svojimi zaupniki. Gg. duhovniki in mnogi tržani niso o razgovoru nič vedeli. Zbralo se je okolu 20 najzvestejših. Zvedel sem, da celó mej temi ni šlo vse gladko. Nekateri navzoči so se izrazili proti nameram Šukljejevim, večina pa zanje. Druge nesreče ni bilo.

(Slovensko gledališče.) Sinoči se je prvokrat pela Smetanova opera „Poljub“, za katero so se delale marljive priprave. Gledališče je bilo razprodano, predstava izborna, vendar pa so mnogi več pričakovali. Obširneje prihodnjik.

(Iz lavantinske škofije.) V nedeljo so milostni gospod knezoškof v Radvanju pri Mariboru slovesno blagoslovili kapelo, katero je postavila občina, in tam brali sv. mašo. — Č. g. J. Pavlič, provizor v Podčetrtku, pride za kapelana v Pišce; č. gospod Al. Šoba iz Pišec v Konjice, R. V. a. c. l. a. v. i. k. s. Sladke Gore v Slov. Bistrico in A. Raušl od Marije Snežne na Sladko Goro.

(Javna prošnja.) Z Notranjskega 14. novembra: C. kr. finančno ravnateljstvo razpisuje na 24. dan novembra dvanajst okrajev za zakup užitninskega davka. Če se dopisnik ne moti, bila je lansko leto dne 2. decembra poslana od mnogih obrtnikov na visoko finančne upravo ponižna prošnja, da naj se posebno ozira na ponudbo dežele kranjske. Dostavlja se letos: Privatni zakupnik, ako naredi kaj dobička, da ta dobiček zgine, ko „kafra“ iz prometa. Dežela nasprotno nima namena nabirati si bogastva; temveč uporablja dobiček v prid in korist kmetijstva in obrtništva in tako ostane denar, katerega je izdala, zopet v deželi. Privatni zakupnik ima vsak „stiskalnico“, na kateri nas nateguje še za tako majhen in nedolžen pregrešek. Deželni darcarji niso nikomur nič spregledali, kakor tudi zakupni ne; pa vendar nismo doživeli pri prvih v treh letih niti deseti del toliko sitnosti in škode, ko pri zadnjih v jednom letu. Visokemu finančnemu ravnateljstvu je gotovo znano, da je imelo z deželnim zakupom veliko manj sitnosti, kakor jih ima pa s privatnim. Srčno željo gojijo vsi davkoplačevalci, da bi gg., kateri zamorejo o tej stvari kaj pomagati, ne zamudili lepe prilike.

Notranjec.

(Izjava) odbora katol. pol. in gosp. društva za Slovence na Koroškem, o predrznem govoričenju celovških mestnih očetov proti naši stranki prinesla sta tudi celovška dnevnik, „Kärntner Ztg.“ popolno, uradna „Klagenfurter Ztg.“ pa jo je po svojem pristigla. Zagovarjati resnico in pravico je za uradni list v Celovcu menda — pretežko!

(Koroške novice.) Električno razsvetljavo bodo dne 18. t. m., na predvečer cesaričinega godu, slovesno otvorili v Trgu. Kdaj se isto zgodi v glavnih mestih Celovec, Ljubljana? — Proračun za mesto Celovec za leto 1895 kaže: potrebščin 227.354 gl.,

celo govorili z nama, odgovarjali najinim vprašanjem ter povedali kako novost iz Italije.

Gotovim vprašanjem nisva odgovarjala drugim nego s prošnjo, naj molče. Bilo je kaj naravno, da sva dvomila, je li vse resnično ali pa naju hoté samo skušati. Vender raji verjamem, da so ti ljudje govorili odkritosrčno. (Dalje sledi.)

Horatius redivivus.

(Šaljive podrobnosti iz potne torbe olimpskega potnika.)

(Dalje).

Dospe na železniško postajo, ki je bila malo zunaj mesta. Tam sede na lično, pol leseno, pol železno klop. Razmotrivati jame osodo svojo in osodo človeštva. Iz globokega razmišljanja prebudi ga glušeč žvižg. Nehoté in nevedé plane kvišku. — Takoj za žvižgom začuje ropotanje in puhanje, da se je zemlja tresla in ž njo njegovo srce in toga. Nato prisopiha vlak. Stoprav zapazi Horacij grozovitega zmaja, drvečega z močnim bruhanjem naravnost proti njemu, spusti se z groznim krikom kakor zblaznel v dir. A ni mu bilo dano dolgo letati. Par železniških slug ucedi jo brzo za njim. Predno je vedel kaj in kako, pomirovali in tolažili so ga vže sluge v veži postajnega poslopja. A razburjena pesnikova

si je doslej še vselej, ko ni ničesa vedel. Obrne se do navadnega težaka, stoječega tik sebe, bi mu-li vedel povedati, zakaj so one palice na strehi.

„Kaj — volk vas podiši — niti tega ne veste? Pa, nikako čudo, saj se mi vže po zunanosti vidite kakor kak judovski skopuh, ki ne pozna drugega, nego denar, dražbo in dolžna pisma.“

„Povedite, kar sem vas vprašal, ali pa molčite!“ zadere se Horacij nevoljen, da mu daje razcapan težak take primere in priimke.

„Palice so zato, da ne pusté strelj, da bi udarilo v streho, ampak jo povlečejo ná se ter jo pošljejo po oni žici v zemljo.“

„To boš pravil komu drugemu, a ne meni. Kaj meniš, da sem danes prilezel na svet?“

„Sment, mnogo poprej tudi ne, kakor kaže vaše govorjenje“, pravi zbadljivo težak in odide k svojemu delu.

Horacij pa se odpravi počasnih korakov in globoko zatopljen v misli s postaje v bližnji log. Tam sede na klop pod košatim kostanjem še vedno zamišljen. Premišljeval je o dogodkih minolega poldneva; ker doživel je mnogo, mnogo v kratkem času.

Vse se mu vidi novo, da ne rečem, tuje. Le materi naravi ni očanec čas spremenil lica. Z isto svitlobo kot nekdanj sije še jarko solnce z nebesne

pokritja 66.196 gl., primanjkljaja 161.158 gl. — Celovski mestni zbor je v isti seji, v kateri je rogovilil proti našemu katol.-političnemu društvu se v nemal za zidanje nemškega „vereinshaus“-a, katero želi 17 nemških celovških društev. Sestavili so kar dotični odbor; župan mu je na čelu. Sedaj samo še primanjkuje potrebnega „drobiža“. Morda ga zopet dobé iz „rajha“ po pri nas že ne več „nenavadni poti“.

(Zoper slovensko nemško gimnazijo v Celju) se je pa kajpada oglasil tudi občinski zastop v Marenbergu.

(Zglaševanje črnovojnikov.) Vsi oni črnovojniški zavezanci (rezervisti, nadomestni rezervisti in oni mornarice), ki so svojo zglasitev do zdaj opustili, opozarjajo se, da se je zglasiti jim v ponedeljek 19. dan t. m., od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer pri tukajšnjem magistratu (v mestni dvorani, I. nadstr.) pod ogibom globe 2 do 100 gl.

(Živinozdravska predavanja) vpeljala so se po vseh okrajih naše dežele in se bodo vršila po dotičnih okrajnih živinozdravnikih v posameznih večjih krajih (mestih, trgih in vaseh) ob v to svrhu določenih dneh.

(Visoka starost.) V slovenjegraškem okraju na Stajerskem je nedavno umrla Marija Verbnjak stara 103 leta.

(„Daj nam danes naš vsakdanji kruh.“) Vsi stanovi za vsakdanji kruh morajo prositi in se zanj truditi, in vsi stanovi, vsak po svojem načinu, si zanj bolj prizadevajo kakor duhovniški stan, dasiravno tudi duhovniki ne morejo samo od božje besede živeti. Prav je tedaj, če se jedenkrat tudi duhovniki oglasijo, da pri vednem povišanju plač tudi na duhovnike ne pozabijo. Dušni pastirji imajo že 10 let provizorično plačo in čas bi bil, da bi se plača v dostopni meri povišala ter stalno vredila. Ker bo itak o tem imel visoki državni zbor govoriti, priredilo je na mnoge prošnje vredništvo „Correspondenzblatt-a“ za avstrijsko duhovščino primerno peticijo, ki se sedaj podpisuje, da se ob svojem času visokemu državnemu zboru predloži. Velečastita duhovščina naj ne zamudi te prilike ter naj v obilnem številu svoj glas povzdigne, kajti posamezniki bi gotovo ostali glas vpijočega v puščavi.

(Iz Prage) 12. nov.: Umrl je tukaj mlad, toda zelo delaven duhoven Konrad. Njegovo predčasno smrt je zakrivila prevelika pridnost, radi katere je še svojo sprehode opuščal. Zgodovinski odbor društva „Vlast“ zgubi v njem jednega svojih najboljših članov. — Deželni predsednik je prepovedal razširjanje „Radikalnih Listov“, „Lid-u“ in „Ruch-a“ v okoliših izjemnega stanja. Še za druge bi ne škodovalo. — V nemškem gledališču so slavili Straussov jubilej. Igralec Thaller se je napravil kot Strauss ter se usedel v ložo. Mnogi izmed občinstva so prišli k njemu gori, ker bi se bili slavnemu mojstru radi predstavili. Igralec je bil tako dobro maskiran, da ga je imel vsak za Straussa. Ko se je vse pojasnilo, smejali so se dovtipu Thallerja. Ali je bila ta komedija dovtipna, naj sodi bralec sam. — Na Vinohradih so odprli soboto na slovesni način Narodni dom. Dom je zelo enak onemu na Sofijinem

modrine na zemljo. Po istem tiru premiče se kakor nekdanj. Bledi mesec sveti z isto milobo nočnemu potniku po ozki stezi skozi temno hosto. Z isto živahnostjo migljajo zvezdice na nebesnem oboku in sučejo se še vedno v istih krogih. Miloglasne strune slavčka zvené še z isto bajnostjo v dobravi kakor nekdanj v sabinskem vrtiču. Z isto navdušenostjo povspeva se drobní škrjanec v višave, slaveč v slovesno-prijetnih spevih stvarnika. Bučelica brenči še kot nekdanj od cvetke do cvetke, od bili do bili, nabiraje sladki prašek. Mravlja hiti kot nekdanj težko obložena domov v mravljišče. Umetno so zgrajene njene stavbe kot tedaj, ko jo je opazoval Horacij o soparnih poletnih dneh ter ji pel zlate vrstice: . . . „sicut

Parvula, nam exemplo est, magni formica laboris
Ore trahit, quodcumque potest, atque addit acervo,
Quem struit, haud ignara ac non incauta futuri.“

Se z istim gnevom siče pisani gad pod gorko pečino težko pričakovanje, da bi zasadel strupene zobe v sovražno peto neskrbne žrtve. V istem redu vrsté se še letni časi. Za zimo prihaja pomlad, za pomladjo poletje, za poletjem jesen. Narava ima še staro lice, a vse drugo je spremenjeno, vse prestvorjeno. Družinske, državljanske, mejnarodne razmere, življenjski pogoji, vse to se ne dá niti približno primerjati nekdanjim.

(Dalje sledi.)

otoku. — Za poslanca za kolinsko-mechanicki okraj je predlagala mladočehška stranka g. Rašina. Ta predlog je nesramen, in Rašin od večine volilcev ni bil kot kandidat sprejet. Župan v Suchi, Bednar, bil bi moral Rašina predstaviti, kar pa on noče storiti, ker mu je oseba kandidatova zoperna. J. Rašin je namreč zaščitnik harfenistov, daje jim potrebne potne liste, prejema od njih poslance denarje in kupuje za nje polja, hiše itd. Dostojna oseba poslanca, in ako kdo pomisli, kakšno življenje živijo ti popotni godci in njih spremljevalke.

(Darovi.) M. P. je daroval za kat. tiskovno društvo v Ljubljani 135 gl. Iskrena hvala!

(Smrt v moki.) V mariborskem parnem mlinu „Styria“ je 8. t. m. neki Alojzij Ojnsic od Ljutomer delal v tretjem nadstropju. Najbrže mu je spodletelo na gladkih tleh, da je padel v žleb, kamor se siplje moka. Našli so ga v žlebu, kjer se je zadušil v moki.

Društva.

(Gasilno društvo v Št. Vidu nad Ljubljano.) Vabilo k veselici, katero priredi prostovoljo gasilno društvo v Št. Vidu nad Ljubljano v nedeljo, dne 18. novembra t. l. v društveni dvorani v Št. Vidu. Vspored: 1. Nagovor, govori čg. Fel. Zavodnik. 2. Deklamacija, deklamuje Franja Cirman. 3. „Svoji k svojim“. Prizor iz kmečkega življenja. — Spisal dr. Jožef Vošnjak. Igra v sedmih prizorih. 4. Prosta zabava. Vstopnina: I. sedež 50 kr., II. sedež 30 kr., III. sedež 20 kr., prostor za stati 10 kr. Začetek točne ob 6. uri zvečer. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Citálnica v Celju) ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dné 25. novembra t. l., ob 8. uri zvečer v svojih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Volitev predsednika in novega odbora. 4. Razni predlogi.

Narodno gospodarstvo.

Trnovsko-bistriški naprednjaki in „hranilnica in posojilnica št. I.“

Hujši udarec pač ni mogel zadeti naših „naprednjakov“, kakor udarec, kateri jim je priložila „hranilnica in posojilnica“ št. I. v Trnovem. To je pa tudi lahko umljivo. Ljudje, ki vedno kričijo, koliko storé za narod, odirali so dosedaj naše ubogo ljudstvo prav res naprednjaško. Evo nekaj dokazov: Govoril sem z možem, ki si je bil izposodil 80 goldinarjev. Od te svote plačeval je 12 gl. obresti na leto. Ko jih pa ni mogel precej plačati, prišel je „milosrdni“ upnik po kravo v hlev. Tako se je temu dolžniku dvakrat zgodilo. Drug slučaj: Posestnik si izposodi 60 goldinarjev. Za to posojilo moral je obljubiti 5 goldinarjev obresti na mesec. Ze drugi dan si pa ta dolžnik izposodi denar drugje in ga nese vrnit prvemu upniku. Ko pa prinese denar, zadere se upnik: „Kje so pa obresti!“ Siromašni dolžnik vpraša, koliko zahteva obresti za jeden sam dan. „Tudi 5 goldinarjev“, bil je kratek odgovor. Torej za jeden sam dan 5 gl. obresti od glavnice 60 goldinarjev. Še drug slučaj: Mož si je izposodil 30 goldinarjev pred petimi leti. Obresti od tega posojila bile so take-le v petih letih: sedemnajst centov sena, trideset košev listja, dva voza drv, deset mernikov hrušek, jedenajst sadnih drevesec in 20 gl. Gotovo napredno-oderuško! Obresti po 15%, 20%, 36%, 44%, 60% so pri nas v navadi. Te „navadne obresti“ imajo pa zopet svoje obresti.

Ko se snideta upnik in dolžnik, povabi upnik dolžnika v gostilno. Tam se masti in pije upnik, račun pa mora poravnati njegov dolžnik in to je „za po vrhu obresti“. Koliko mora zadolženi revež bogatinu še družih rečij dati, pové ti tukaj lahko marsikateri kmetič, ki tiči v bogatinovih rokah. Če si zakolje gospodar doma prešička, da ne bi jedel nezabeljenega zelja ali polente, uže se mora odbrati najlepši košček, da se dá kolin upniku, sicer gorje! kaj porečejo „kompare“! Ko pa poteče leto se morajo obresti hitro plačati! No, včasih je pa upnik toliko usmiljen, da malo počaka za obresti, se vé, da se obresti potem „malo privzdignejo“.

Tako se godi našim kmetom in zato ni čudno, da mora revež pri vsaki priliki gledati na migljeje bogatina. To tudi nekoliko pojasni „zavedne“ boljše „zavisne“ notranjske volitve. — Ta lep „zaslužek“ je sedaj uničila „hranilnica in posojilnica“. Ljudstvo si ne more te blagodejne gospodarske naprave drugače razlagati kakor da je posebna milost od Boga. „Sam Bog se nas je usmilil in nas rešil iz rok oderuhov“, tako pripoveduje hvaležen kmet in pri-

prost delavec. Kako bodeč trn je posojilnica naprednjakom, naj to-le pojasni: Kmetič pride v bistriško sodnijo, da bi mu legalizirali zadolžnico. Neki gospod ga takoj zavrne: „Ker boste vzeli pri kaplanu denar, boste vi zadnji prišli na vrsto“. Tako toraj! Tudi bistriškemu c. kr. notarju Janko-tu Rahnetu ni prav pri sreč „hranilnica in posojilnica v Trnovem“. Neka žena ga je vprašala, kje bi dobila denarja. G. notar pa ji svetuje: „Kjer hočete dobiti, samo pri kaplanu ne“.

Pripomniti moram, da je ogromna večina posestnikov v našem okraju prav „zadovoljna“ z g. notarjem in mu iz sreča želi, da bi si g. Janko kam višje pomagal, če tudi za „obnotarja“ kakor se je izrazil nek pošten mož. Iz tega se tudi vidi, kam meri nek dopis v „Slov. Narodu“, v katerem se trdi, da daje „hranilnica in posojilnica v Trnovem“ posojila po 6 odst. in ne kakor se obljubuje na intabulacijo po 4½ odst., na osobni kredit pa po 5 odst. Namen tacega obrekovanja je pač znan: calumniare audacter. . . „Hranilnica in posojilnica v Trnovem“ je pa pripravljena takoj izplačati naši slavni družbi sv. Cirila in Metoda 1000 gl., če kedo dokaže, da se je dosedaj dalo katero posojilo na višje obresti kakor na intabulacijo po 4½ odst. na osobni kredit pa po 5 odst. G. dopisnik „Slov. Naroda“ potrudite se! Sploh pa rogovili naš liberalno-naprednjaški regiment silno. Ljudstvo dan za dnem težje pričakuje rešitve tudi v tem oziru. Bog jo daj kmalu!

Telegrami.

Vohuni v Franciji.

Pariz, 16. novembra. Zaprta častnika se imenujeta Bessel in Schneebeek in sta bajé stotnika v disponibiliteti.

Pariz, 16. novembra. Vsled Dreyfusove afére se je vojno ministerstvo prepričalo, da je v Parizu posebna vohunska družba. Več aktov je izginilo, o katerih se ne more trditi, da jih je zmaknil Dreyfuss. Organi vojnega ministerstva so konstatovali, da sta nemška častnika, katera so sedaj zaprli, dobila akte po zvezah v uradu. Dokumenti, katere so našli v stanovanju omenjenih častnikov, so velicega pomena. Iz njih se je izvedelo za imena sokrivcev. Oba nemška častnika sta že bila zaslišana.

Pariz, 16. novembra. Preiskovalni sodec pregleduje akte. Ko se akti pregledajo, se obdolženci zaslišijo. Govori se, da vsej stvari ni pripisovati velicega pomena. Krivda še ni gotova.

Francoska zbornica.

Pariz, 16. novembra. V zbornici je Lamartin interpeloval v zadevi odpuščenih delavcev premogovnika v nordskem departementu. Minister Bardou je odgovoril, da vlada nima nobenega sredstva, da bi pri družbi mogla oficijelno posredovati. Zbornica je s 393 proti 107 glasom o interpelaciji prešla na dnevni red.

Pariz, 16. novembra. Zbornica je volila v odsek za pretres zahtevanih kreditov 11 članov, od katerih jih je 9 za kredit in 2 zoper. Pri volitvi se je za kredit oddalo 208 glasov, proti dovoljenju denarja po 117. Ministerski predsednik se je izjavil, da bi bilo ponižanje Francije, ko bi odjenjali. Tu ne gre za nove pridobitve kolonij, temuč za varstvo sedanjih pravic.

Smrt ruskega carja.

Dunaj, 16. novembra. Srbski kralj je opoldne od tod dalje potoval h pogrebu v Peterburg.

Atene, 16. novembra. V zbornici se je predsednik v prisrčnih besedah spominjal smrti pokojnega carja Aleksandra III. in se je potem seja v znamenje žalosti pretrgala. Zbornica bode dala položiti venec na carjevo krsto.

Vojska mej Kitajci in Japonci.

Tientsin, 16. novembra. Stotnik Han-nen je imenovan glavnim poveljnikom vse kitajske vojne in južnega brodovja.

Yokohama, 16. novembra. Port Arthur je od suhe strani še močnejše utrjen, nego pri morju. Tukaj je postavljenih najmanj sto

topov. Japonci so pripravljani za napad. Če se bodo Kitajci ustavljali, bode boj jako krvav.

Chemulpo, 16. novembra. Korejska vlada pripravlja ustavo, ki se ob novem letu razglasi. Sestavljena bode po uzoru japonske.

London, 16. novembra. Po došlih poročih Nemčija nima veselja posredovati na prošnjo Kitajcev mej Kitajem in Japonom. Postopala bode v sporazumljenju z drugimi vlastmi. Govori se, da se Japonci poprej ne spuste v nobena pogajanja, da dobe Port Arthur. Oficijelnega potrdila še ni, da bi ga bili vzeli.

Praga, 16. novembra. V zadevi uličnih napisov je došla važna razsodba najvišjega sodišča. Praško okrajno sodišče je bilo kar a limine odklonilo tožbo nemških hišnih posestnikov proti praškemu mestnemu svetu zaradi motenja posesti, s tem da so se nabile table s samo češkimi napisi, in se je bilo izreklo, da o tem razsojati ni kompetentno. Višje deželno sodišče je potrdilo to zavrnitev tožbe, z utemeljenjem, da imajo o tej stvari razsojati upravna oblastva. Na izredno pritožbo je odločilo najvišje sodišče, da ima okrajno sodišče prevzeti tožbo in po zakonu postopati. Kacega pravega vzroka odbijati tožbo tukaj ni.

Berolin, 16. novembra. Osrednja pisarna za posredovanje dela je sklenila, da tako dolgo ne vpiše nobenega delavca v seznam za nakazovanje dela, da bodo preskrbljeni vsi tisti, ki so sedaj brez dela v Berlinu.

Berolin, 16. novembra. Danes je tukaj bila slovesna prisega vojaških novincev. Cesar je priporočal novincem, naj se vedno spominjajo prisege, in ne pozabijo, da so poklicani varovati domovino, red in vero.

Peterburg, 16. novembra. Govori se, da bode grof Šuvalov Gurkov naslednik; upravni sistem na Poljskem se pa s tem ne spremeni.

Kronstadt, 16. novembra. Led poka, veliki kosi plavajo v morje. Ladije se rajše ustavljajo v Revalu.

Pariz, 16. novembra. Francoska vlada je sklenila, da se zakonito obresti ponižajo v civilnih stvareh na 3 odstotke, v trgovskih na 4 odstotke.

Pariz, 16. novembra. Jutranjim listom se poroča iz Londona, da se je potopil angleški parnik Zadue z moštvo vred. Tudi se poroča iz Londona, da so izstopile skoro vse reke. V Londonu so neki deli mesta preplavljeni.

Tanger, 16. novembra. Obleganje Marakeza je prenehalo. Uporni rodovi so se pokorili.

Larnaka, 16. novembra. Mesto Limisso na ciprskem otoku je razrušila povodenj. 21 oseb je utonilo.

Umrli so:

14. novembra. Marija Sušteršič, bivša krčmarica, 68 let, Tržaška cesta 28, kap. — Rozalija Jevnikar, posestnica, 60 let, Tržaška cesta 29, plučnica. — Frančiška Habl, uradnikova hči, 6 mesecev, Kolizej, Bronehitis.

15. novembra. dr. Josip Kapler, umirovljeni okrajni fizik, 68 let, sv. Jakoba trg 2, sušica možgan.

V bolnišnici:
12. novembra. Merkun, gostija, 70 let, ostarelost.
13. novembra. Marija Turšič, gostija, 76 let, jetika.
14. novembra. Franc Škerl, delavec, 66 let, tetanus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	termometra po Celsiusu			
7. u. zjut.		735.5	4.6	brezv.	megla	
15. 3. u. pop.		734.7	14.8	sl. jap.	jasno	0.00
9. u. zveč.		736.4	8.6			

Srednja temperatura 9.3, za 4.7° nad normalom.

Zahvala.

591 1
Za obile dokaze sočutja ob smrti najinega nezabnega strijca, prečastitega gospoda

Valentina Sežuna,

in za mnogobrojno udeležitev pri pogrebu predragega pokojnika, izrekava tem potom svojo najsrčnejšo zahvalo: Prečast. gosp. Martinu Povšet u, dekanu ribniškemu, za vodstvo mrtvaškega sprevoda, cerkveno opravilo in vspodbudni govor v cerkvi; prečast. gospodoma Juliju Čuku, administr. in spirit. in Ant. Pfajfarju za njuno neumorno trudaljubivost, oskrb in požrtvovalnost ob boleznih in smrti pokojnika; prečast. gospodom duhovnikom in bogoslovcem pevcem za ganljivo petje pred krsto; prečast. g. dekanu žužemberškemu M. Tavčarju in vsem ostalim čč. gg. duhovnikom, ki so od blizu in daleč prišli pokojniku izkazati zadnjo čast ter čast učiteljstvu, faranom dobropoljskim in ostalim udeležencem pogreba. Bog povrni!

Ljubljana - Rovte, dne 14. nov. 1894.

Žalujoča sorodnika.

Št. 24.638. **Ustanove.** 592 1-1

Dne 2. decembra oddati je

mestne cesar Fran Josipove jubilejne ustanove,

namenjene mestnim revežem, ki ne dobivajo redne podpore iz ubožnega zaklada.

Teh ustanov je dvanajst, dve po 25 glđ. in deset po 20 glđ., in je vložiti prošnje za njih podelitev do 26. t. m. pri podpisnem magistratu.

Magistrat dež. stol. mesta Ljubljane, 10. dan novembra 1894.

Kovertes firmo pripravoba
Katoliška Tiskarna po nizkeji ceni.

593 1

Tužnim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oziroma oče, gospod

Filip Tratnik

c. kr. višji davkarski nadzornik v pok.

danes ob 6. uri zjutraj po kratki, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega umrlega bode v nedeljo, dne 18. t. m., ob 4. uri popoldne v hiši žalosti, Streliške ulice št. 14, slovesno blagoslovljeno in na pokopališču pri sv. Krištofa pokopano.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Dragi rajniki bodi priporočen v blag spomin in pobožno molitev.

V Ljubljani, dne 16. novembra 1894.

Antonija Tratnik, Filipina, Rozi, soproga. hčeri.

Dunajska borza.

Dne 16. novembra.		Dne 14. novembra.		Kreditne srečke, 100 glđ.	
Skupni državni dolg v notah	100 glđ. 10 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	150 glđ. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	141 " 50 "
Skupni državni dolg v srebru	100 " 05 "	5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	162 " 75 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glđ.	18 " — "
Avstrijska zlata renta 4%	124 " 80 "	Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	199 " 75 "	Rudolfove srečke, 10 glđ.	23 " 50 "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	99 " 95 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97 " 75 "	Salmove srečke, 40 glđ.	69 " — "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 35 "	Tisine srečke 4%, 100 glđ.	143 " 25 "	St. Genois srečke, 40 glđ.	72 " — "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	97 " 75 "	Dunavske vravnave srečke 5%	132 " 50 "	Waldsteinove srečke, 20 glđ.	50 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	1045 " — "	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 " 50 "	Ljubljanske srečke	24 " 75 "
Kreditne delnice, 160 glđ.	395 " 25 "	Posojilo goriškega mesta	— " — "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	180 " 75 "
London vista	124 " 65 "	4% kranjsko deželno posojilo	67 " 50 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3470 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61 " 10 1/2 "	Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "	Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	103 " 50 "
20 mark	12 " 21 "	Prijoritne obveznice državne železnice	221 " 35 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	72 " — "
20 frankov (napoleondor)	9 " 92 1/2 "	" južne železnice 3%	167 " 30 "	Montanska družba avstr. plan.	102 " 50 "
Italijanski bankovci	46 " 10 "	" južne železnice 5%	129 " 75 "	Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	171 " — "
C. kr. cekini	5 " 91 "	" dolenskih železnice 4%	98 " 50 "	Papirnih rubljev 100	137 " 25 "

Nakup in prodaja
vsakovrtnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.